

3.4 TAMREINDRIFT

Lom tamreinlag nyttar høgfjellsområda i Jotunheimen og Breheimen i Lom kommune til beite. Tamreinlaget er regulert gjennom reindriftslova § 8 og fjellova § 17 i statsallmenningar. Verksemda er konsesjonsbelagt, og gjeldande konsesjon for Lom Tamreinlag ANS er dagsett 4. november 1981. Tamreinlaget disponerer eit areal på 1.265 km². Lom tamreinlag er organisert som eit andelslag, der Lom kommune er største eigar med 60 andelar. Beiteområda blir leigde av Lom fjellstyre og private grunneigarar, og i følgje kontrakten kan dei ha inntil 3.000 dyr på beite (Skjerdal, 2006). Tamreinlaget har ein vinterflokk på ca. 2.400 dyr.

Av verneområda i Breheimen vert delar av nasjonalparken, Høydalen landskapsvernområde og Høyrokampen naturreservat nytta til tamreindrift. I følgje opplysningar frå Lom tamreinlag blir areala innanfor desse verneområda berre nytta til vinterbeite, frå slutten av desember til byrjinga av april (Skjerdal, 2006). Resten av året beitar tamreinen i områda aust og søraust for verneområda i Breheimen. Noverande avtale med grunneigarar (hamneavtale) gjev inga avgrensing i når på året tamreinen kan nytte områda i Breheimen innanfor Lom kommune.

Tamreinlaget brukar faste ruter for å drive reinflokken inn og ut av verneområdet. Snøskuter blir nytta dagleg for å halde tilsyn med flokken når den er på vinterbeite. Det er ikkje barmarkskøyring med motoriserte køyretøy innanfor verneområda. I følgje tamreinlaget blir vinterbeita som ligg innanfor verneområda berre nytta når det er snø i området. På vårparten blir tamreinen flytta ut av desse områda og sør-austover (Skjerdal, 2006). Lom tamreinlag har ingen tekniske installasjonar innanfor verneområda.

Tamrein på vinterbeite, Breheimen nasjonalpark. Foto: Øyvind Angard

Temakart

Sjå vedlegg 15 for oversikt over konsesjonsområde for tamreindriften i Breheimen.

Sjå også kapittel 2.3.4 om villrein.

Forvaltingsmål

Det er eit mål at verneområda i Breheimen som ligg i Lom kommune skal kunne nyttast som ein ressurs for Lom tamreinlag innanfor rammene av verneføremålet. Det er lagt til grunn at dagens bruksform skal kunne vidareførast og utviklast i tråd med utviklinga i tamreindriften.

Tiltak

- Det bør lagast ein informasjonsplakat om reindriftnæringa i nasjonalparken og Høydalen landskapsvernområde for bruk ved dei mest aktuelle innfallsportane. Plakaten bør utformast i samarbeid mellom tamreinlaget, reindriftsforvaltninga i Sør-Noreg og nasjonalparkstyret.
- Det bør lagast informasjonsmateriale om omsynsfull ferdsel i samband med sårbare periodar- og område for rein.

3.4.1 BEITING

Vernet regulerer ikkje beiting i verneområda.

Rammer og reglar (vedlegg 1)

- Forskrift for Breheimen nasjonalpark § 3 pkt. 2.2 a)
- Forskrift for Høydalen landskapsvernområde § 3 pkt. 2.2 a)
- Forskrift for Høyrokampen naturreservat § 4 c)

Reglane er i ikkje til hinder for beiting.

Driften til Lom Tamreinlag AL er heimla i konsesjon etter Lov om tamreindrift av 9. juni 1978, § 5.

Retningslinjer for forvaltning og bruk

Beiting er tillate i verneområda.

Sau på beite ved Bølifossen i Mørkridsdalen landskapsvernområde. Foto: Eldrid Nedrelo

3.4.2 GJERDE OG ANDRE ANLEGG

Det kan vere behov for å setje opp bygningar og anlegg i samband med tamreindrifta. I slike tilfelle gjeld rammene og retningslinene nemnd nedanfor.

Rammer og reglar (Vedlegg 1)

- Forskrift for Breheimen nasjonalpark § 3 pkt. 1.3 f)

Forvaltingsstyresmakta kan gje løyve til oppføring av bygningar og anlegg som er naudsynte for utøving av reindrift.

- Forskrift for Høydalen landskapsvernområde § 3 pkt. 1.3 d)

Forvaltingsstyresmakta kan gje løyve til oppføring av bygningar, innretningar og anlegg som er naudsynte for utøving av tamreindrift.

Retningsliner for forvaltning og bruk

Det kan etter søknad gjevast løyve til oppsetjing av bygningar og anlegg, også gjerde, som er naudsynte for tamreindrifta i nasjonalparken og i Høydalen landskapsvernområde. Ved vurdering av eventuelle søknader skal det leggest vekt på det reindrifsfaglege behovet, og innhentast fagleg vurdering frå Reindriftsforvaltinga i Sør-Noreg. Nasjonalparkstyret kan setje vilkår som tek vare på føremålet med vernet.

Det kan ikkje gjevast løyve til oppsetjing av slike bygningar og anlegg i Høyrokampen naturreservat, jf. § 3 c) i verneforskrifta.

Lagring av utstyr til gjerde og liknande bør gjerast på ein mest mogleg ryddig måte, både av omsyn til behovet for transport, men også av omsyn til kor synleg det er i terrenget.

Retningsliner for bygningar i tilknytning til tamreindrifta - sjå kapittel 3.5.

Retningsliner for motorferdsel i samband med tamreindrifta - sjå kapittel 3.9.

Nasjonalparkstyret og naturoppsynet skal halde ein nær dialog med tamreinlaget og reindriftsforvaltinga.